

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Marta Cienkowska

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na zapytanie nr 3842 posa Tomasza Kostusia z 17 sierpnia 2026 roku w sprawie pilnej potrzeby ratowania zabytkowego drewnianego kościoła pw. św. Marcina w Żytniowie, gm. Rudniki, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Ad 1 i 2.

Wniosek Parafii pw. św. Marcina w Żytniowie był jednym z 2594 wniosków złożonych do MKiDN w ramach I naboru programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego na rok 2026 pn. Ochrona Zabytków. Wniosek nie otrzymał wsparcia, ponieważ łączna kwota oczekiwanych dotacji znacząco przekraczała wysokość środków znajdujących się w budżecie tego programu. Podczas oceny formalnej aż 2477 wniosków uznano za poprawne formalnie i wśród nich znalazł się również wniosek Parafii w Żytniowie.

W omawianym przypadku nie ma możliwości udzielenia dotacji w trybie nadzwyczajnym. Możliwość udzielenia dotacji w takim pozakonkursowym trybie wynika z zapisów par. 5 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 16 sierpnia 2017 r. *w sprawie dotacji celowej na prace konserwatorskie lub restauratorskie przy zabytku wpisanym na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków*. Zgodnie z obowiązującymi przepisami wniosek o dotację może być złożony z pominięciem terminów, jeżeli prace przy zabytku wpisanym na Listę Skarbów Dziedzictwa albo prace przy zabytku wpisanym do rejestru są wymagane ze względu na uszkodzenie tego zabytku w następstwie: pożaru, wybuchu, wstrząsu sejsmicznego, silnego wiatru, intensywnych opadów atmosferycznych, osuwiska ziemi, powodzi, katastrofy budowlanej lub innego nagłego zdarzenia o podobnym przebiegu, które wystąpiło w okresie 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku. Taka sytuacja nie zachodzi w opisanym przez posa przypadku.

Ad 3.

Uprzywilejowanie jednego wnioskodawcy względem innych stanowiłoby naruszenie konstytucyjnego prawa równości. O środki Ministra zgodnie z zapisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami mają prawo ubiegać się na równych zasadach właściciele i posiadacze zabytków wpisanych do rejestru zabytków. Punktacja otrzymana przez wniosek w roku 2026 nie jest wiążąca na rok 2027.

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie www.gov.pl/kultura/bip w zakładce Polityka przetwarzania danych osobowych.

Identyfikator dokumentu: 2579686.11604231.10962227

+48 22 42 10 100
esp@kultura.gov.pl
www.gov.pl/kultura

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
ul. Krakowskie Przedmieście 15
00-071 Warszawa

Ad 4.

Zgodnie z zapisami art. 19 KPA organy administracji publicznej przestrzegają z urzędu swojej właściwości rzeczowej i miejscowej, a wydawanie pozwoleń na prace, nakazów przeprowadzenia prac czy opracowywanie wytycznych konserwatorskich dla zabytków wpisanych do rejestru zabytków położonych na terenie województwa opolskiego należy do kompetencji Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Zgodnie z zapisami art. 93a ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami 1. Właściwość miejscową wojewódzkich konserwatorów zabytków ustala się według miejsca: 1) położenia zabytku nieruchomego.

MKiDN skontaktowało się z Opolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w sprawie stanu zachowania zabytku. Jak wynika z uzyskanych od organu informacji:

Parafia pw. św. Marcina w Żytniowie otrzymała 13.12.2021 r. decyzję nr 1168/N/2021 nakazującą przeprowadzenie poniższego zakresu robót budowlanych zabezpieczających przed zniszczeniem drewnianego kościoła w Żytniowie w poniższym zakresie:

- 1) wymianę zdegradowanych podwalin w kaplicy północnej z zachowaniem rodzaju drewna, przekroju, rekonstrukcją wiązań i połączeń ciesielskich,
- 2) wzmocnienie porażonych żerowaniem owadów żeber pozornego sklepienia kolebkowego w nawie,
- 3) wykonania impregnacji owadobójczej porażonych biologicznie elementów kościoła,
- 4) uzupełnienia ubytków i wymiany zdegradowanych gontów w pokryciu dachu, gontem łupanym świerkowym.

OWKZ ustalił termin realizacji decyzji na dzień 31.12.2023 r. W dniu 22.10.2024 r. przeprowadzono kontrolę, w wyniku której stwierdzono, że prace nie zostały przeprowadzone. 18.11.2024 r. sprawa została przekazana do egzekucji administracyjnej.

Jednocześnie informuję, że formuła otwartych naborów powoduje, że Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego nie ma wpływu na to, kto składa wnioski, jak i na jaki zakres. Do samego programu Ochrona zabytków wpływa rocznie po kilka tysięcy wniosków. MKiDN koordynuje zakresy realizowanych zadań i źródła, z jakich jest współfinansowane zadanie, jedynie w przypadku dotacji, a w 2026 zarezerwowano środki dla ponad 560 beneficjentów.

Ad 5.

W odniesieniu do pytania dotyczącego innych instrumentów finansowych MKiDN pragnę poinformować, że nabory do programu Feniks są już zakończone. Obecnie trwa nabór wniosków o dofinansowanie z puli środków pochodzących z EEA and Norway Grants Działanie 1: Rewitalizacja i zrównoważone zarządzanie dziedzictwem kulturowym, jednak kościoły i związki wyznaniowe nie są podmiotem uprawnionym do złożenia wniosku dotacyjnego. W III kwartale 2026 Parafia w Żytniowie będzie mogła się ubiegać o dotację w ramach programu Ochrona zabytków na rok 2027.

Z poważaniem

z up. Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Sekretarz Stanu

Maciej Wróbel

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/